

PESTPROTOCOL MONTESSORISCHOOL Bergen op Zoom

Inleiding

Pesten komt helaas op iedere school voor, ook bij ons. Het is een probleem dat wij onder ogen zien en op onze school serieus aan willen pakken.

Definitie van pesten: Pesten is het door één persoon of een groep langdurig uitoefenen van geestelijk en/of lichamelijk geweld tegen een éénling of minderheidsgroep die niet of onvoldoende in staat is zich daartegen te verdedigen.

- Een pestprotocol alleen is niet voldoende om een eind te maken aan het pestprobleem. Het is beter om het onderwerp regelmatig aan de orde te laten komen, zodat het ook preventief kan werken.

Doel:

“Alle kinderen in hun basisschoolperiode de veiligheid te bieden die nodig is voor een optimale ontwikkeling”

Door regels en afspraken zichtbaar te maken kunnen kinderen en volwassenen, als er zich ongewenste situaties voordoen, elkaar aanspreken op deze regels en afspraken.

Door elkaar te steunen en wederzijds respect te tonen stellen we alle kinderen in de gelegenheid om met veel plezier naar school te gaan!

Hoe gaan wij daar op de Montessorischool mee om?

- Een effectieve methode om pesten te stoppen of binnen de perken te houden, is het duidelijk afspreken van regels voor de leerlingen.
- Tijdens gesprekken in de groep worden onderwerpen als veiligheid, omgaan met elkaar, rollen in een groep, aanpak van ruzies aan de orde gesteld.
- Andere werkvormen zijn ook denkbaar: spreekbeurten, rollenspelen, regels met elkaar afspreken over omgaan met elkaar en groepsopdrachten.
- Het voorbeeld van de leerkrachten (en thuis de ouders) is van groot belang. Er zal minder gepest worden in een klimaat waar duidelijkheid heerst over de omgang met elkaar, waar verschillen worden aanvaard en waar ruzies niet met geweld worden opgelost maar uitgesproken. Onze Montessorivisie en Leer- en Veerkrachtaanpak helpt hier ook in mee.
- Agressief gedrag van schoolmedewerkers, ouders en de leerlingen wordt niet geaccepteerd. De school (de groepsleerkracht, teamleden) neemt duidelijk stelling tegen dergelijke gedragingen.

- De schoolmedewerkers en ouders zijn alert op pestsignalen.
- In voorkomende gevallen worden pestsignalen nader onderzocht.

Signalen van pesterijen kunnen onder andere zijn:

- *Voor een kind altijd een bijnaam, nooit bij de eigen naam, gebruiken.*
- *Zogenaamde leuke opmerkingen maken over een klasgenoot/ander kind.*
- *Een klasgenoot/ander kind voortdurend ergens de schuld van geven.*
- *Briefjes doorgeven over een kind.*
- *Beledigen van.*
- *Opmerkingen maken over kleding, uiterlijk, bijzondere omstandigheid/situatie.*
- *Isoleren.*
- *Buiten school opwachten, slaan of schoppen.*
- *Op weg naar huis achternarijden.*
- *Naar het huis van het slachtoffer gaan.*
- *Bezittingen/spullen afpakken, verstoppen of vernielen.*
- *Schelden of schreeuwen tegen het slachtoffer.*

Uiteraard is deze lijst niet uitputtend. Leerkrachten en ouders moeten daarom alert zijn op de manier waarop kinderen met elkaar omgaan en duidelijk stelling nemen wanneer bepaalde gedragingen niet acceptabel zijn.

Overzicht van de schoolregels

Inzake omgaan met elkaar en het voorkomen en/of stoppen van pesten:

Regel 1:

Het inschakelen van de groepsleraar niet wordt opgevat als klikken. Vanaf de kleutergroep brengen we kinderen dit al bij: *Je mag niet klikken, maar.....als je wordt gepest of als je ruzie met een ander hebt en je komt er zelf niet uit, dan mag je hulp aan de leerkracht vragen. Dit wordt niet gezien als klikken.*

Regel 2:

Een medeleerling heeft ook de verantwoordelijkheid om het pestprobleem bij de leerkracht aan te kaarten. Alle leerlingen zijn immers verantwoordelijk voor een goede sfeer in de groep.

“Wijdenken” = verantwoordelijkheid nemen voor elkaar.

Regel 3:

Samenwerken zonder bemoeienissen. De school en gezin halen voordeel uit een goede samenwerking en communicatie. Dit neemt niet weg dat iedere partij moet waken over haar eigen grenzen.

Het is bijvoorbeeld niet de bedoeling dat ouders naar school komen om eigenhandig een probleem voor hun kind op te lossen.

Bij problemen van pesten zullen de directie en de groepsleerkrachten hun verantwoordelijkheid (moeten) nemen en altijd overleg voeren met de ouders.

REGELS DIE GELDEN IN ALLE GROEPEN VAN DE MONTESSORISCHOOL:

1. Vriendelijk, verdraagzaam en respectvol zijn naar elkaar toe.
2. Laat anderen meespelen.
3. Luister goed naar elkaar.
4. Duidelijk zijn naar elkaar.
5. Help een ander.
6. Anders zijn mag.
7. Probeer een ruzie uit te praten/op te lossen (vergeven en vergeten).
8. Kom je er samen niet uit? Ga dan naar je meneer of juf!!
9. Vertel de meester of de juf wanneer jezelf of iemand anders wordt gepest.
10. We hebben zorg/respect voor de school-, de eigen en andermans spullen

Toevoeging:

Kinderen kunnen in hun eigen groep een aanvulling geven op deze vastgestelde schoolregels, in overleg met de groepsleraar. Die aanvulling wordt opgesteld, door en met de groep, dit zijn de zogenaamde groepsregels. **Zowel schoolregels als groepsregels zijn bekend, worden regelmatig besproken en geëvalueerd. Is dat zo?**

AANPAK VAN RUZIES EN PESTGEDRAG IN VIER STAPPEN:

Wanneer leerlingen ruzie met elkaar hebben en/of elkaar pesten proberen zij en wij:

1. Ze er eerst zelf (en samen) uit te laten komen.
2. Op het moment dat de leerlingen (of één van de lln) er niet samen uitkomen hebben ze het recht en de plicht het probleem aan de meester of juf voor te leggen.
3. De groepsleraar brengt de partijen bij elkaar voor een verhelderinggesprek en probeert samen met hen de ruzie of pesterij op te lossen en (nieuwe) afspraken te maken. Ook ouders van de betrokkenen worden geïnformeerd.
4. Bij herhaling van het pesten/ruzies tussen dezelfde leerlingen volgen sancties, met als doel het pestgedrag te laten stoppen.
5. Incidenten worden geregistreerd in ons leerlingvolgsysteem.
6. Bij aanhoudend pestgedrag worden ook de Intern Begeleider, de sociaal-emotioneel coach en eventueel de directie betrokken. Met ouders worden vervolgstappen besproken. Groepsleerkrachten en ouders proberen in goed overleg samen toe te werken naar een bevredigende oplossing.
7. De leerkracht biedt altijd hulp aan het gepeste kind/de gepeste kinderen en begeleidt de pester(s), indien nodig in overleg met de ouders en/of externe deskundigen.

CONSEQUENTIES – sancties voor de Pester(s)

Vijf fases; afhankelijk hoelang de pester(s) door blijft/blijven gaan met het pestgedrag en geen verbetering vertoont in het gedrag:

FASE 1:

- Een of meerdere pauzes binnenblijven.
- Nablijven tot alle kinderen naar huis vertrokken zijn.
- Een schriftelijke opdracht zoals een stelopdracht over de toedracht en zijn of haar rol in het pestprobleem.
- Door gesprek: bewustwording voor wat hij met het gepeste kind uithaalt.
- Afspraken maken met de pester(s) over gedragsveranderingen. De naleving van deze afspraken komen aan het einde van iedere week (voor een periode) in een kort gesprek aan de orde.

FASE 2:

- Een gesprek met de ouders, als voorgaande acties op niets uitlopen. De medewerking van de ouders wordt nadrukkelijk gevraagd om een einde aan het probleem te maken. De school heeft alle activiteiten vastgelegd in het volgsysteem van het kind en de school heeft al het mogelijke gedaan om een einde te maken aan het pestprobleem.

FASE 3:

- Bij aanhoudend pestgedrag kan deskundige hulp worden ingeschakeld zoals de **vertrouwenspersoon** of het CJG. Volgens mij niet de rol van de vertrouwenspersoon.

FASE 4:

- Bij aanhoudend pestgedrag kan ervoor gekozen worden om een leerling tijdelijk in een andere groep of buiten de groep te plaatsen, binnen de school.
- Ook het (tijdelijk) plaatsen op een andere school behoort tot de mogelijkheden.

FASE 5:

- In extreme gevallen kan een leerling geschorst of verwijderd worden.

Begeleiding van gepeste leerlingen:

- Medeleven tonen en luisteren en vragen: hoe en door wie wordt er gepest
- Nagaan hoe de leerling zelf reageert, wat doet hij/zij voor tijdens en na het pesten.
- Huilen of heel boos worden is juist vaak een reactie die een pester wil uitlokken.
- De leerling in laten zien dat je op een andere manier kunt reageren.
- Zoeken en oefenen van een andere reactie bijvoorbeeld je niet afzonderen.
- Het gepeste kind in laten zien waarom een kind pest.
- Nagaan welke oplossing het kind zelf wil.
- Sterke kanten van de leerling benadrukken.
- Belonen (schouderklopje) als de leerling zich anders/beter opstelt.
- Praten met de ouders van de gepeste leerling en de ouders van de pester(s)
- Het gepeste kind niet overbeschermen bijvoorbeeld naar school brengen of *“ik zal het de pesters wel eens gaan vertellen”*. Hiermee plaats je het gepeste kind juist in een uitzonderingspositie waardoor het pesten zelfs nog toe kan nemen.

Begeleiding van pesters:

- Praten; zoeken naar de reden van het ruzie maken/ pesten (baas willen zijn, jaloezie, verveling, buitengesloten voelen).

- Laten inzien wat het effect van zijn/ haar gedrag is voor de gepeste.
- Excuses aan laten bieden.
- In laten zien welke sterke (leuke) kanten de gepeste heeft.
- Pesten is verboden in en om de school.
- Kind leren niet meteen kwaad te reageren, leren beheersen, de **'stop-eerst-nadenken-houding'**.
- Een andere manier van gedrag aanleren.
- Contact tussen ouders en school; elkaar informeren en overleggen. Inleven in het kind; wat is de oorzaak van het pesten?
- Zoeken van een sport of club; waar het kind kan ervaren dat contact met andere kinderen wel leuk kan zijn.
- **Inschakelen hulp; sociale vaardigheidstrainingen ; CJG; huisarts; GGD. Dit ook bij gepest kind?**

Oorzaken van pestgedrag kunnen zijn:

- Een problematische thuissituatie
- Voortdurend gevoel van anonimiteit (buitengesloten voelen)
- Voortdurend in een niet-passende rol worden gedrukt
- Voortdurend met elkaar de competitie aan gaan
- Een voortdurende strijd om macht in de klas of in de buurt

Mogelijke adviezen aan ouders:

Ouders van gepeste kinderen:

- Houd de communicatie met uw kind open, blij in gesprek met uw kind.
- Als pesten niet op school gebeurt, maar op straat, probeert u contact op te nemen met de ouders van de pester(s) om het probleem bespreekbaar te maken.
- Pesten op school kunt u het beste direct met de leerkracht bespreken.
- Door positieve stimulering en zgn. schouderklopjes kan het zelfrespect vergroot worden of weer terugkomen.
- Stimuleer uw kind tot het beoefenen van een sport.
- Steun uw kind in het idee dat er een einde aan het pesten komt.
- Leer uw kind opkomen voor zichzelf -> weerbaarheid.

Ouders van pesters:

- a. Neem het probleem van uw kind serieus.
- b. Raak niet in paniek: elk kind loopt kans pester te worden.
- c. Probeer achter de mogelijke oorzaak te komen.
- d. Maak uw kind gevoelig voor wat het anderen aandoet.

- e. Besteed extra aandacht aan uw kind.
- f. Stimuleer uw kind tot het beoefenen van een sport.
- g. Corrigeer ongewenst gedrag en benoem het goede gedrag van uw kind.
- h. Maak uw kind duidelijk dat u achter de beslissing van school staat.

Alle andere ouders:

- a. Neem de ouders van het gepeste kind serieus
- b. Stimuleer uw kind om op een goede manier met andere kinderen om te gaan
- c. Corrigeer uw kind bij ongewenst gedrag en benoem goed gedrag.
- d. Geef zelf het goede voorbeeld
- e. Leer uw kind voor anderen op te komen.
- f. Leer uw kind voor zichzelf op te komen

De medewerkers van school en de medezeggenschapsraad onderschrijven gezamenlijk dit **PESTPROTOCOL**.

Bergen op Zoom:

Namens het team:

Namens de Medezeggenschapsraad: